

Barometr legislacyjny

W niniejszym artykule chcielibyśmy przedstawić krótki przegląd wybranych projektów zmian legislacyjnych z zakresu ochrony środowiska, nad którymi obecnie toczą się prace w Ministerstwie Środowiska i Ministerstwie Gospodarki.

Jednym z nich jest poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska („**Projekt POŚ**”), a drugim projekt rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 28 września 2010 r. w sprawie rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko („**Projekt Rozporządzenia**”).

W Traktacie Akcesyjnym Polska zobowiązała się do 31 grudnia 2015 r. spełnić wymogi dotyczące systemów zbierania oraz oczyszczania ścieków komunalnych w tzw. aglomeracjach w ustalonych okresach przejściowych (tj. odpowiednio 31 grudnia 2005, 2010 i 2013 r.). Po upływie każdego okresu przejściowego coraz większy odsetek aglomeracji miał spełniać wymogi dotyczące zbierania i oczyszczania ścieków. W celu realizacji tych zobowiązań został opracowany Krajowy Plan Oczyszczania Ścieków Komunalnych („**KPOŚK**”), uwzględniający okresy przejściowe określone w Traktacie Akcesyjnym. Podmioty realizujące przedsięwzięcia ujęte w KPOŚK uzyskały możliwość odroczenia opłat za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnych kar pieniężnych za przekraczanie standardów, jakości ścieków, pod warunkiem terminowej realizacji przedsięwzięć. Sprawozdania z realizacji inwestycji ujętych w KPOŚK ujawniły, że ich terminowe zakończenie jest zagrożone. Z tego właśnie powodu zrodziła się inicjatywa poselska Projektu POŚ.

Zmiana ma polegać na wprowadzeniu możliwości odroczenia płatności opłaty za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnych kar pieniężnych na wniosek podmiotu korzystającego ze środowiska, jeżeli przedsięwzięcie, którego wykonanie zapewni usunięcie przyczyn ponoszenia podwyższonych opłat lub kar, jest ujęte

w KPOŚK i zostanie zrealizowane do końca 2015 r.. Ponadto Projekt POŚ wprowadza konieczność przedstawienia właściwym organom programu wraz z harmonogramem wykonania przedsięwzięcia z uwzględnieniem etapów jego realizacji nie dłuższych niż 6 miesięcy. Projekt POŚ nakłada także obowiązek składania właściwym organom informacji o przebiegu realizacji inwestycji co 6 miesięcy.

Projekt POŚ zgłoszono 23 września 2010 r., zaś 7 października 2010 r. został skierowany do I czytania na posiedzeniu Sejmu. Trudno jest obecnie przewidywać, w jakim tempie będą przebiegały prace. Wskazać jedynie należy, że ze względu na zbliżający się okres przejściowy powinny zostać zakończone do końca br.

Kolejną istotną propozycją zmian w prawie obowiązującym wartą oddzielnego opracowania jest Projekt Rozporządzenia, zawierający katalog przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Dotychczas powyższe zagadnienie uregulowane było w rozporządzeniu Ministra Środowiska wydanym jeszcze w oparciu o ustawę z dn. 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska i zgodnie z przepisem przejściowym (art. 173 ust. 1 ustawy z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko) miało obowiązywać nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia

wejścia w życie Ustawy EIA, tj. do dn. 15 listopada 2010 r.. W związku z powyższym powstała konieczność opracowania Projektu Rozporządzenia.

Zmiany, jakie mają być wprowadzane przez Projekt Rozporządzenia, mają różnicowany charakter. Pierwsza grupa wynika z zarzutów Komisji Europejskiej dotyczących naruszenia przepisów dyrektywy Rady 85/337/EWG z dn. 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dn. 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w od-

Czwarta grupa zmian miała na celu doprecyzowanie przedsięwzięć określonych w dotychczasowych przepisach. Dla przykładu można wskazać, iż przepis dotyczący instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych jako element istotny wskazywał moc promieniowania mierzoną „wzdłuż osi wiązki promieniowania”, zaś Projekt Rozporządzenia wskazuje na moc promieniowania mierzoną „w osi głównej wiązki promieniowania”, co zdaniem projektodawców doprecyzowuje i uniemożliwia dowolną interpretację tego przepisu.

Piąta grupa zmian związana jest z wprowadzeniem większej efektywności w ochronie gatunków i siedisk

Prace prowadzone nad nowymi lub nad zmianami obowiązujących aktów prawnych w resorcie środowiska i gospodarki mają na celu przede wszystkim dostosowanie przepisów krajowych do regulacji unijnych.

niesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska (naruszenie nr 2006/2281). W tym zakresie wskazać można przepis dotyczący urządzeń lub zespołów urządzeń umożliwiających pobór wód z tej samej warstwy wodonośnej (Komisja Europejska wskazywała na konieczność uwzględnienia oddziaływań skumulowanych) oraz przedsięwzięć polegających na budowie elektrowni wodnych. Z katalogu przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zawartego w Projekcie Rozporządzenia, wynika, że wszystkie elektrownie wodne będą wymagały uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, albowiem planuje się zniesienie progu 2,5 MW mocy takich elektrowni.

Druga grupa zmian miała na celu zapewnienie pełnej transpozycji prawa unijnego w celu uniknięcia postawienia zarzutów przez Komisję Europejską w przyszłości. W związku z powyższym do katalogu przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko włączono m.in. instalacje do oczyszczania ścieków przemysłowych, wylewiska osadów, obiekty unieszkodliwiania lub odzysku materiałów wybuchowych.

Trzecia grupa zmian była wynikiem regulacji prawa unijnego zawartych w dyrektywie Rady 97/11/WE, z dn. 3 marca 1997 r. zmieniającej dyrektywę 85/337/EWG z dn. 27 czerwca 1987 r., w dyrektywie 2003/35/WE z dn. 3 marca 1997 r. oraz dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dn. 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla.

przyrodniczych na obszarach objętych formami ochrony przyrody. W tym zakresie najlepszym przykładem będą przepisy dotyczące farm wiatrowych. Dotychczas istotny był wyłącznie próg mocy i wysokości instalacji. W Projekcie Rozporządzenia farmy wiatrowe będą wymagały uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, jeżeli będą zlokalizowane na obszarach objętych formami ochrony przyrody (z wyłączeniem pomników ochrony przyrody, stanowisk dokumentacyjnych i ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów).

Na koniec należy wspomnieć o przepisie przejściowym, jaki przewidziany został w Projekcie Rozporządzenia. Zgodnie z treścią proponowanej regulacji do postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i innych decyzji inwestycyjnych (wymienionych enumeratywnie w Ustawie EIA, np. pozwolenia na budowę) wszczętych przed dniem wejścia w życie Projektu Rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe. Oznaczałoby to, że wnioski o wszczęcie ww. postępowań złożone przed wejściem w życie propozycji zmian zawartych w Projekcie Rozporządzenia, a dotyczące przedsięwzięć objętych nowym rozporządzeniem (nieobjętych w dotychczasowym), nie będą wymagały uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Daniel Chojnacki

Przemysław Zdrajkowski

Kancelaria Domański Zakrzewski Palinka sp. k.